

*Euroopan keskuspankin
petostentorjuntakomitean
toimintakertomus ajalta
maaliskuu 2002 - tammikuu 2003*

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	3
2	Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean havainnot.....	4
3	Päätelmät	5

EUROOPAN KESKUSPANKKI

PETOSTENTORJUNTAKOMITEA

TOIMINTAKERTOMUS

1 Johdanto

Vuosi 2002 oli Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean kolmas toimikausi. Petostentorjuntakomitea jatkoi toimintaansa Euroopan keskuspankin (EKP) 7.10.1999 tekemän petostentorjuntaa koskevan päätöksen (EKP/1999/5)¹ ja työjärjestyksensä mukaisesti.

EKP:n neuvosto päätti 109. kokouksessaan jatkaa petostentorjuntakomitean nykyisten jäsenten toimikautta. Marraskuun 16. päivänä 1999 tehdyn Euroopan keskuspankin päätöksen² nojalla komitean jäseniksi nimitetyt Erik Ernst Nordholt, John L. Murray ja Maria Schaumayer jatkoivat tehtävissään. Komitean puheenjohtajana toimi John L. Murray.

Niillä vastualueilla, jotka petostentorjuntakomitealle on annettu EKP:n petostentorjuntaa koskevalla päätöksellä (EKP/1999/5), komitea hoiti maaliskuun 2002 ja tammikuun 2003 välisen toimikauden aikana seuraavia tehtäviä³:

Petostentorjuntakomitea teki yhteistyötä Euroopan keskuspankin (EKP) sisäisen tarkastuksen osaston kanssa ja valvoi petosten torjuntaa ja tutkimiseen liittyvää toimintaa osastolla. Tätä tarkoitusta varten sisäisen tarkastuksen osastopäällikkö toimitti komitealle petosten torjuntaa ja tutkimista koskevan toimintasuunnitelmansa ja tiedotti komitealle säännöllisesti sisäisen tarkastuksen osaston toiminnasta tällä alalla.

Petostentorjuntakomitea valvoi sisäisen tarkastuksen osaston toimintaa muun muassa tarkastelemalla osaston esityksiä ja aloitteita. Kun se oli tarkoituksenmukaista,

¹ Ks. Euroopan yhteisöjen virallinen lehti (EYVL), L 291, 13.11.1999, s. 36. Euroopan keskuspankin työjärjestykseen lisättiin uusi artikla 9a; ks. EYVL L 314, 8.12.1999, s. 32.

² Euroopan keskuspankin päätös, tehty 6 päivänä joulukuuta 1999, Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean jäsenten nimittämisestä (EKP/1999/8), EYVL L 299, 20.11.1999, s. 40.

³ Petostentorjunnasta tehdyn Euroopan keskuspankin päätöksen (EKP/1999/5) 1 artiklan 9 kappaleen nojalla petostentorjuntakomitea vastaa suhteista Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman asetuksen (EY) N:o 1073/1999 (EYVL L 136, 31.5.99, s.1.) 11 artiklassa mainittuun Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomiteaan. Näissä suhteissa tullaan noudattamaan EKP:n päätöksellä vahvistettuja periaatteita. Päätöksen voimaantulo on kuitenkin viivästynyt yhä käsiteltävänä olevan oikeustapauksen (C-11/00, Komissio vastaan EKP) takia. Komissio on kiistänyt EKP:n petostentorjuntaa koskevan päätöksen (EKP/1999/5). Näin ollen EKP:n petostentorjuntakomitea ei ole vielä luonut päätöksessä määritellyjä suhteita Euroopan petostentorjuntavirastoon.

petostentorjuntakomitea myös ilmaisi näkemyksensä esitysten merkityksestä ja tärkeysjärjestyksestä.

2 Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean havainnot

Petostentorjuntakomitean havainnot edellä mainitulta toimikaudelta ovat petostentorjunnasta tehdyn Euroopan keskuspankin päätöksen (EKP/1999/5) valossa seuraavat:

- Petoksia tai muuta EKP:n taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa ei ole todettu tapauksia, joissa EKP:n sisäisiä standardeja tai menettelytapaohjeita ei olisi noudatettu, ei ole todettu.
- Tapauksia, joissa olisi tutkittu petoksia tai muuta EKP:n taloudellisia etuja vahingoittavaa toimintaa, ei ole ollut.
- Tapauksia, joissa EKP:n johto tai päätöksentekuelimet eivät olisi noudattaneet suosituksia, jotka koskevat petosten torjuntaa ja tutkimista tai asianmukaisten EKP:n sisäisten standardien tai menettelytapaohjeiden noudattamista, ei ole ollut.
- Tapauksia, jossa jonkin jäsenvaltion oikeusviranomaisille olisi pitänyt toimittaa tietoja, ei ole ollut.
- EKP:n työntekijät tai muut henkilöt eivät ole ilmoittaneet petostentorjuntakomitealle petoksista tai muusta EKP:n taloudellisia etuja vahingoittavasta laittomasta toiminnasta.
- EKP:n työntekijät eivät ole tehneet petostentorjuntakomitealle valituksia sen perusteella, että sisäisen tarkastuksen osasto olisi osana Euroopan keskuspankin petostentorjuntaa koskevassa päätöksessä (EKP/1999/5) mainittua toimintaa joko teoillaan tai laiminlyönneillään vaikuttanut heihin vahingollisesti.
- Petostentorjuntakomitea on todennut, että sisäisen tarkastuksen osasto tiedostaa tarpeen edistää hyviin hallintotapoihin kuuluvaa ”ohjeiden noudattamisen kulttuuria”, jonka avulla voidaan toteuttaa ja tehostaa riskienhallintaa. Petostentorjuntakomitean näkemys on, että nämä tavoitteet saavutetaan parhaiten, kun kaikki EKP:n osastot osallistuvat toimintaan tiiviissä yhteistyössä.
- EKP on edistynyt aineellisen omaisuuden luetteloinnissa ja hankinnassa. Tätä kehitystä tulisi ylläpitää ja jatkaa edelleen. Etusija tulee antaa luottamuksellisesti käsiteltävän omaisuuden luetteloinnille.
- Petostentorjuntakomitea on tiedottanut EKP:n henkilöstölle siitä, millaisia käytäntöjä ja menettelyjä komitea soveltaa, kun se käsittelee henkilöstöltä (tai muilta tahoilta) saatuja ilmoituksia vastuullaan olevista asioista. Petostentorjuntakomitea kunnioittaa

luottamuksellisuuden periaatetta käsitellessään henkilöstöltä tai muilta tahoilta saamiaan ilmoituksia.

- Kuten aiemmissakin toimintakertomuksissa on todettu, petostentorjuntakomitea on seurannut ja valvonut EKP:n sisäisten standardien ja menettelytapohjeiden noudattamista. Julkiset liiketoimet ja yksityiset liiketoimet tulee erottaa tiukasti toisistaan, ja julkisissa hankinnoissa tulee noudattaa julkisia hankintoja koskevia sääntöjä. EKP:ssä noudatettavan hyvän hallintotavan mukaisesti EKP:n tulisi arvioida säännöllisin väliajoin standardien ja menettelytapojen asianmukaisuutta.

3 Päätelmät

- Euroopan keskuspankki, jota edelsi Euroopan rahapoliittinen instituutti, perustettiin kesäkuussa 1998. Perustamisesta lähtien EKP:n haastavana tehtävänä on ollut luoda instituutio, jonka hallintorakenne ja toiminta-ajatus soveltuvat Euroopan valuuttajärjestelmän hoitamiseen tavalla, joka on sopusoinnussa EKP:lle Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ja sen omassa perussäännössä määritellyn tehtävän kanssa. Yksi suurimmista haasteista oli yhteisen rahan käyttöön ottaminen. Moitteettomasti sujunut ja tehokas euron käyttöönotto on yleisesti tunnustettu historialliseksi organisatoriseksi saavutukseksi.

Euron käyttöönotto edellytti erityisen suurta omistautumista, sitoutumista ja ammattitaitoa kaikilla EKP:n organisaation tasoilla. Tämä jää kuitenkin usein huomaamatta, koska käyttöönotto sujui moitteettomasti.

- Ensimmäisen kolmivuotiskautensa tammikuussa 2000 aloittanut petostentorjuntakomitea on havainnut samaa ammattitaitoa ja omistautumista niillä alueilla, jotka kuuluvat sen toimintapiiriin, kun EKP:ssä on hyvän hallintotavan mukaisesti luotu sisäisiä standardeja ja menettelytapoja, jotka ovat tämän kaltaiselle instituutiolle erittäin tärkeitä.
- Näiden sisäisten standardien mukaisesti kaikki EKP:n sektorit ovat toimineet täydessä yhteistyössä petostentorjuntakomitean kanssa aina, kun se on ollut tarpeen. Sisäisen tarkastuksen osastolla on luonnollisesti ollut keskeinen asema tässä yhteistyössä.

30.1.2003

John L. Murray
Petostentorjuntakomitean puheenjohtaja

Maria Schaumayer
Petostentorjuntakomitean jäsen

Erik Ernst Nordholt
Petostentorjuntakomitean jäsen